

Zaak Augustin versneld

HANNOVER, woensdag (UPA)

In het proces tegen de 25-jarige Nederlander Ronald Augustin in Bückeburg in Nedersaksen heeft de Westduitse justitie gisteren onverwacht een aanklacht laten vallen, namelijk die van lidmaatschap van de anarchistische Baader-Meinhof-groep. Hierdoor zal het proces, waarvoor oorspronkelijk verscheidene maanden waren uitgetrokken, vermoedelijk nog

Duitsers laten een aanklacht vallen

deze maand worden afgesloten.

Augustin, aan wie vervalsing van passen en een poging tot moord op een Westduitse grens-beambte ten laste wordt gelegd, woont wegens herhaalde ordeverstoring het proces zelf niet bij en zal pas bij het wijzen van het vonnis voor de rechters verschijnen.

Voor de rechter kon een 26-jarige ge-

tuige zich gisteren niet herinneren of Augustin contacten met de Baader-Meinhof groep had gehad. Augustin, had met de getuige samengewoond in een Westberlijnse woongemeenschap.

Naar de opvatting van de justitie is het in de loop van het proces duidelijk geworden dat Augustin eerder de links extreme „Beweging van de 2de juni” heeft gesteund, waarvan leden in februari de Westberlijnse CDU-leider Peter Lortz hadden ontvoerd. Ook voor deze groep zou Augustin papieren hebben vervalst.

Vandaag eis tegen Ronald Augustin

Van onze correspondent

BONN — Vandaag zal de officier van justitie zijn eis uitspreken in het proces tegen de Nederlandse Ronald Augustin, helper van de Baader-Meinhof-bende. Augustin staat terecht in de Westuitse stad Bückeburg.

Nadat in de afgelopen weken vele getuigen waren gehoord, heeft de rechtbank de bewijsvoering over Augustins lidmaatschap van de Baader-Meinhof-bende vervroegd afgesloten.

Dat betekent dat de rechtbank de feiten nu voldoende duidelijk acht en een verder onderzoek niet noodzakelijk vindt voor het uiteindelijke oordeel. Het wil echter niet zeggen dat de rechters het lidmaatschap van de bende — dat een afzonderlijk strafbaar feit uitmaakt — inderdaad bewezen achten.

Het kan namelijk ook zijn dat de rechtbank het van minder belang acht met welke groep van terroristen Augustin het nauwste contact had. In deze richting wijst een constatering van de rechtbank dat Augustin misschien aanhanger is geweest van de „beweging van de tweede juni”.

De verdedigers van Ronald Augustin zullen waarschijnlijk volgende week hun pleidooien houden.

algemeen Dagblad 9.4.75

Eén aanklacht minder tegen Augustin

HANNOVER, woensdag

In het proces tegen de 25-jarige Nederlander Ronald Augustin in Bückeburg in Nedersaksen heeft de Westduitse justitie gisteren onverwacht de aanklacht van lidmaatschap van de anarchistische Baader-Meinhof-groep laten vallen.

Hierdoor zal het proces, waarvoor oorspronkelijk verscheidene maanden waren uitgetrokken, vermoedelijk nog deze maand worden afgesloten. Augustin, die wordt beschuldigd van vervalsing van passen en een poging tot moord op een Westduitse douanier, woont wegens herhaalde ordeverstoring het proces zelf niet bij en zal pas bij het wijzen van het vonnis voor de rechters verschijnen.

Telegraaf 9.4.75

PROCES-AUGUSTIN LOOPT TEN EINDE

Van onze correspondent

BUCKEBURG — Het proces tegen de Nederlander Ronald Augustin in Bückeburg nadert zijn einde. Vandaag zal de officier van justitie zijn requisitoir houden, nadat gisteren Augustins advocaat Köncke toch nog onverwacht enkele verzoeken had ingediend om getuigen en deskundigen te verhoren. Na het requisitoir van vandaag en de pleidooien volgende week donderdag zal de rechtbank op 24 april het vonnis uitspreken.

Advocaat Rainer Köncke heeft op het allerlaatste moment nogmaals geprobeerd aan te tonen, dat Augustin op 24 juli 1973, reizende in de trein van Hengelo naar Bentheim, de agent van de Duitse grenspolitie Fabian niet heeft willen doden, zodat Augustin ten onrechte wordt aangeklaagd van poging tot moord.

Deze poging tot moord is inderdaad twijfelachtig en de beide getuigen-deskundigen, die gisteren werden verhoord, hebben ruimte voor deze twijfel opengelaten. Zij konden geen wezenlijk nieuwe bijdrage aan het proces leveren.

Bij hun verhoor ging het om de vraag of de slag op de arm, waarmee Fabian in de trein de hand met het pistool van Augustin wegsloeg, niet voldoende was om tot een schot te leiden als Augustin de vinger aan de trekker had gehad. Daar er geen schot is gevallen, aldus de verdediging, moet dit erop wijzen dat Augustin de vinger niet aan de trekker had of dat het pistool niet op scherp stond.

De beide getuigen-deskundigen, een wapenexpert en een chirurg, konden deze vraag noch bevestigen noch ontkennen. „Het kan zijn, maar

het kan ook niet zo zijn,” zo zei de wapendeskundige, die voor dit antwoord speciaal uit Wiesbaden was komen vliegen. De chirurg uit Bückeburg achtte het onder bepaalde omstandigheden mogelijk, dat een slag op de arm leidt tot een reflexbeweging in de hand, waardoor het pistool had moeten afgaan. Daar echter de omstandigheden in de trein niet volledig vast staan, kon ook de chirurg geen zekerheid bieden.

De verdediging heeft gisteren verder geprobeerd te bereiken, dat een brief, die voor Augustin belastend is, niet als bewijsmateriaal wordt gebruikt. Het gaat hier om een brief, die de justitie in beslag heeft genomen en waarin Augustin onder andere heeft geschreven: „Ik kon tenslotte niets anders meer doen dan naar het pistool grijpen. Ik maakte daarbij een grote fout. Ik hield het wapen te dicht bij die smeris, zodat deze het mij kon afnemen.”

Deze brief, aldus advocaat Köncke, was gericht aan advocaat Eberhard Becker in Heidelberg, een van de verdedigers van Augustin. Dit was ook duidelijk op de gefrankeerde en gesloten enveloppe aangegeven, aldus Köncke. De justitie had dus niet het recht deze brief in beslag te nemen en mag deze brief niet als bewijsmiddel gebruiken.

De justitie betwist dit. De brief was open, ongefrankeerd en er stond alleen vaag op dat deze brief voor een advocaat was bestemd, aldus de justitie. De envelop is echter op mysterieuze wijze verdwenen, zodat hier definitieve zekerheid onmogelijk is.

Ook getuige Heinz Neumann, opzichter in de gevangenis van Hannover, kan niets over deze brief zeggen. Neumann is ziek en ligt thuis in Hannover. En zo spoedden rechter, advocaat en officier van justitie zich gistermiddag, deels per auto, deels per helikopter naar het ziekenhuis van Neumann in Hannover. Ook dit bliksembezoek leverde echter niets wezenlijks meer op.

Negen jaar eis tegen Augustin

De officier van justitie bij de rechtbank in Osnabrück heeft in het proces tegen de 25-jarige Nederlander Ronald Augustin, dat in de gevangenis van de Westduitse stad Bückeburg wordt gehouden, een straf van in totaal negen jaar geëist.

De officier, dr. Walter Hunger, meende dat het als bewezen geacht moet worden dat Augustin de criminele vereniging „Beweging van de 2e Juni” in oktober 1971 heeft ondersteund; dat hij deelgenomen heeft aan een poging de leden van de Bader-Meinhofgroep, Irene Goergens en Ingrid Schubert uit de gevangenis in West-Berlijn te bevrijden; en dat hij in ten minste vijf gevallen passen heeft vervalst.

Nieuwsblad NRC 10.4.78

Negen jaar geëist tegen Augustin

BUCKEBURG, 10 april — In het proces tegen de 25-jarige Nederlander Ronald Augustin in West-Duitsland heeft het openbaar ministerie vandaag een gevangenisstraf van negen jaar geëist. De openbare aanklagers achten bewezen dat hij in oktober 1971 meewerkte aan een poging tot ontvoering van de anarhistische „beweging van de tweede juni” om de gedetineerde leden van de Bader-Meinhofgroep Irene Goergens en Ingrid Schubert te bevrijden.

Ook wordt bewezen geacht dat hij zich schuldig heeft gemaakt aan hulpverlening aan een „misdadige organisatie” door het vervalsen van enkele passen. (DPA)

9 jaar geëist

VK 11.4.75

VERDACHTÉ
RONALD AUGUSTIN

Openbare aanklager: showproces

(Van een onzer verslaggevers)

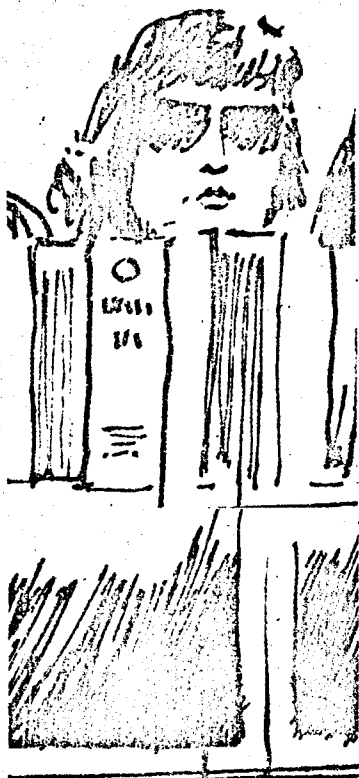
BUCHEBURG – Negen jaar gevangenisstraf is gisteren in het Westduitse Buckeburg geëist tegen de Nederlander Ronald Augustin.

De openbare aanklagers Hunger en Hellmuth achtten bewezen dat Augustin in augustus 1971 heeft meegewerkt twee leden van de Baader-Meinhofgroep te bevrijden en dat hij zeker vijf passen heeft vervalst. Volgens hen staat het verder vast dat Augustin bij zijn aanhouding op 24 juli 1973 in een trein tussen Hengelo en Bentheim geprobeerd heeft een Westduitse ambtenaar neer te schieten.

Voordat op 24 april uitspraak wordt gedaan, komen eerst nog de verdedigers - waaronder de Nederlandse advocaat mr. P. H. Bakker Schut - aan het woord. Mr. Bakker Schut zei gisteren over de eis: „Het is krankzinnig, maar geen onverwachte eis. Hij ligt in dezelfde orde van grootte als bij soortgelijke processen.”

De moeder van Augustin verwacht dat Bakker Schut tijdens zijn verdediging niet veel heel zal laten van de aanklacht van doodslag. „Tijdens de getuigenverhoren is die zogenaamde poging al tot een reflexbeweging gereduceerd. Bovendien zal Bakker Schut bewijzen dat het voorval nog op Nederlands grondgebied gebeurde.”

Openbare aanklager Hunger zei in zijn requisitoir dat Augustin slechts een marionet van zijn verdedigers was geweest die „met onware beweringen hadden gepoogd een showproces op te zetten en de Duitse justitie hebben belastend.” Mr. Bakker Schut over die laatste beschuldiging: „Die past geheel in het decor om de verdediging als hoofdschuldige op te voeren.”

Negen jaar geëist tegen Augustin

De waarheid
11.4.75

In het proces tegen de 25-jarige Nederlander Augustin heeft het Westduitse Openbaar Ministerie donderdag een gevangenisstraf van negen jaar geëist. De openbare aanklagers Hunger en Hellmuth die door de verdediging van Augustin herhaalde malen beschuldigd zijn van partijdigheid, o.a. door voortdurend op te treden als instrument van uiterst rechtse krachten in West-Duitsland, zeiden dat Augustin in oktober 1971 medeplichtig was geweest aan een poging twee gedetineerden van de zogeheten Baader-Meinhofgroep te bevrijden. Voorts werd beweerd dat hij in zeker vijf gevallen passen had vervalst en zich daardoor schuldig had gemaakt aan 'hulpverlening aan een misdadige organisatie'.

Daarnaast had Augustin volgens de aanklagers bij zijn aanhouding op 24 juli 1973 in een trein tussen Hengelo en Bentheim gepoogd een agent van de Westduitse grenspolitie met een revolver te doden.

Het proces tegen Augustin begon op

18 februari in de zwaarbewaakte gevangenis van Bückeburg bij Hannover en is van het begin tot het eind omgeven geweest met de meest grove vormen van intimidatie van de kant van de Westduitse justitie.

Negen jaar tegen Augustin geëist

Van onze correspondent
JAN LUIJTEN

BUCKEBURG — De eerste officier van justitie bij het proces in Bückeburg, Walter Hunger, verlangt een strenge bestraffing van de Nederlander Ronald Augustin. Hij verklaarde gisteren, dat Augustin op alle punten van de aanklacht schuldig is. Hij eiste een gevangenisstraf van negen jaren. Mildheid is hier niet op haar plaats, zo zei de officier van justitie in zijn requisitoir. Augustin is een criminele fanaticus en onverbetterlijk. Bij hem is de verachting voor de wetstaat een karaktertrek geworden, aldus Hunger.

Zoals bekend wordt Augustin beschuldigd van poging tot moord, gewapend verzet, ongeoorloofd wapenbezit en het ondersteunen van een criminele vereniging door het vervalsen van paspoorten en hulp bij een poging enkele gevangenen in West-Berlijn te bevrijden. Enkele dagen geleden is uit de aanklacht de beschuldiging geschrapt, dat Augustin lid is geweest van een criminele vereniging, dat wil zeggen van de Baader-Meinhofgroep. Daarvoor in de plaats kwam de beschuldiging ondersteuning van de anarchistische „Beweging van de 2e Juni“, eveneens een criminele vereniging, aldus de justitie.

Het requisitoir, dat gisteren in Bückeburg ruim twee uur duurde, viel in twee delen uiteen. Het eerste deel betrof de steun aan een criminele vereniging. Dit werd behandeld door officier van justitie Eckhard Hellmuth. Hij kwam tot de conclusie, dat Augustin hand- en spandiensten heeft verleend aan anarchistinnen in West-Berlijn en als een soort contactman heeft gefungeerd tussen de Baader-Meinhofgroep en de Beweging van de 2e Juni. Hij achtte het bewezen, dat Augustin voor vijf leden van de Beweging van de 2e Juni paspoorten heeft vervalst en dat hij geholpen heeft bij de poging twee gevangenen leden van de Baader-Meinhofgroep te bevrijden door in zijn kelder in West-Berlijn wapens en ladders te bewaren.

Hierbij baseerde de officier van justitie zich voornamelijk op de getuigenverklaring van Heinz Brockmann, vroeger lid van de Beweging van de 2e Juni. Nu heeft Brockmann echter voor de rechtbank getuigd, dat Augustin in de groep een ondergeschikte rol speelde en niet was ingelicht over de poging enkele gevangenen te bevrijden. „Dit is niet zo“, aldus de officier van justitie. „Men moet ervan uitgaan, dat Augustin in grote trekken ervaren moet hebben, wat hier ging gebeuren.“ Hij voegde er aan toe: „Mogelijk kende hij niet alle details, maar dat is ook niet nodig voor een veroordeling.“

Om het grote gevaar van de Beweging van de 2e Juni te schilderen en om duidelijk te maken, dat dit een criminele vereniging is, wees de officier van justitie onder andere op de moord op rechter Von Drenkmann en de ontvoering van Peter Lorenz. Op

het moment, dat deze misdaden werden gepleegd, zat Augustin echter al lang in voorarrest.

Het tweede gedeelte van het requisitoir handelde over de poging tot moord, die het openbaar ministerie eveneens bewezen achtte. Eerste officier van justitie, Walter Hunger, verklaarde: „Augustin wilde schieten, omdat de dood van de controlerende beambte Fabian in de trein van Hengelo naar Bentheim voor Augustin de enige uitweg was uit deze voor hem zeer kritieke situatie. Dat er niets is gebeurd, is uitsluitend te danken aan de snelle reactie van Fabian.“

De aarzeling van Augustin, die getuigen in de trein hebben bemerkt, noemde de officier van justitie een „seconde van schrik“, die niet belangrijk was. Dat Augustin met het pistool de beambte Fabian alleen maar had willen bedreigen, achtte hij uitgesloten. „Dan had Augustin zich anders gedragen. Hij had zijn daad voorbereid. Het pistool was geladen en stond op scherp“, aldus Hunger.

In het laatste gedeelte van zijn requisitoir rekende officier van justitie Hunger volledig met Augustin af. Hij gaf toe, dat Augustin het in zijn nog jonge leven moeilijk heeft gehad en dat hem de toegang tot een orde-

lijk leven was versperd. Toch zijn er voor Augustin, aldus de officier van justitie, geen verzachtende omstandigheden, omdat hij vasthoudt aan zijn dwaalleer, dat de maatschappij met behulp van de stadsguerrilla omvergeworpen moet worden. Ook tijdens het proces is gebleken, dat Augustin een anarchist is gebleven. Voor hem, aldus Hunger, is ook geen reclassering mogelijk. Zijn houding tegenover de maatschappij is onherstelbaar.

Daarbij, aldus de officier van justitie verder, is Augustin in een rol geraakt, waartegen hij niet opgewassen was. „Hij is in het kostuum van een anarchist gekropen, dat veel te groot voor hem was. Hij was voor de andere anarchistinnen een bruikbare marionet. En als men de schijn van zijn gezicht haalt, dan blijft er niets anders over dan een gemene misdadiger.“ Over veertien dagen zal de rechtbank het vonnis vellen, nadat volgende week donderdag de advocaten hun pleidooien houden. Als Augustin door de rechtbank veroordeeld wordt, is het nog de vraag of hij zijn straf in de Bondsrepubliek moet uitzitten. De officier van justitie acht het mogelijk, dat Augustin na het vonnis wordt uitgewezen.

Negen jaar geëist tegen Augustin

BUCKEBURG, vrijdag

In het proces tegen de 25-jarige Nederlander Ronald Augustin heeft het openbaar ministerie gisteren negen jaar gevangenisstraf geëist.

De openbare aanklagers achten bewezen, dat Augustin in oktober 1971 medeplichtig was geweest aan een poging van de anarchistische „Beweging van de 2de Juni“ om de gedetineerde leden van de Baader-Meinhofgroep Irene Goergens en Ingrid Schubert te bevrijden.

De uitspraak zal geschieden op 24 april.

Telegraaf 11.4.75

De Limburger Negen jaar geëist tegen Augustin

BUCKEBURG — In het proces tegen de 25-jarige Nederlander Ronald Augustin heeft het openbaar ministerie gisteren een gevangenisstraf van negen jaar geëist.

De openbare aanklagers Walter Hunger en Eckhard Hellmuth achten het bewezen, dat Augustin in oktober 1971 medeplichtig was geweest aan een poging van de anarchistische „Beweging van de 2de juni“ om leden van de Baader-Meinhofgroep uit de gevangenis te bevrijden. Voorts werd bewezen geacht dat hij in zeker vijf gevallen passen had vervalst.

Advocaat eist: ^{Het} ^{Panicoel} ^{17.4.75} 'Augustin vrij'

(Van een onzer verslaggevers)

BUCKEBURG, donderdag — De verdediger van Ronald Augustin, de advocaat Rainer Köncke, heeft vanmorgen in zijn pleidooi voor de rechtbank in Bückeburg om onmiddellijke invrijheidstelling van zijn cliënt gevraagd. Köncke vroeg vrijspraak op drie onderdelen van de aanklacht tegen Augustin: ondersteuning van de „Beweging van de Tweede Juni”, hulp bij een poging tot bevrijding van gevangenen en poging tot moord.

Voor de overblijvende onderdelen van de aanklacht — verzet tegen het openbaar gezag, het inbezit hebben van een vervalst paspoort en ongeoorloofd wapenbezit — kan Augustin veroordeeld worden tot maximaal vijf jaar gevangenisstraf. Vorige week eiste het Openbaar Ministerie dat alle onderdelen van de aanklacht bewezen achtte een gevangenisstraf van negen jaar tegen de Nederlander.

De pleidooien voor Augustin kwamen van vier advocaten. Vanmorgen kwam eerst Rainer Köncke aan de beurt als door de rechtbank aan Augustin toegevoegde verdediger. Hij geniet het vertrouwen van Ronald Augustin die ook vandaag niet in de rechtszaal aanwezig was. Niet het vertrouwen van Augustin heeft de andere verplichte raadman, de advocaat Heinz Blaser, die later op de dag aan het woord zou komen. Tussen Blaser en de zogenaamde vertrouwensadvocaten heeft tijdens het hele proces geen enkele vorm van overleg plaatsgehad hoewel Blaser zegt daartoe wel pogingen in het werk gesteld te hebben.

Conventie

De Nederlandse advocaat en docent in het strafrecht mr. P. H. Bakker Schut zette vanmorgen voor de rechtbank uiteen hoe de wijze van procesvoering in het streng bewaakte gevangenisgebouw van Bückeburg in

strijd is met het recht op „fair trial” zoals dat is vastgelegd in de Europese Conventie voor de Rechten van de Mens.

Bakker Schuit herhaalde wat ook Rainer Köncke al eerder gezegd had: dat Ronald Augustin de grenswacht Fabian in de trein van Oldenzaal naar Bentheim niet heeft willen doden maar hem alleen in bedwang wilde houden. Zijns inziens was uit getuigenverklaringen aan te nemen dat een en ander nog op Hollands gebied gebeurd was. „Met andere woorden,” aldus Bakker Schut, „we hebben hier te maken met een Hollander die op Hollandse bodem een delict begaat waarvoor hij in Holland nooit met de aanklacht poging tot moord beschuldigd zou worden.”

Vanmiddag kwam nog voor Heinz Blaser de keuze-advocaat Klaus Croissant aan het woord. Tegen hem is op het ogenblik in Stuttgart een proces aan de gang waarbij hij de kans loopt uitgesloten te worden van de verdediging van Andreas Baader wiens proces op 21 mei eveneens in Stuttgart begint.

Als verdediger in zijn eigen proces heeft Klaus Croissant een aantal buitenlandse juristen opgeroepen onder wie Bakker Schut. Deze juristen mochten vanmorgen echter alleen het gerechtsgebouw in Stuttgart binnen mits ze zich lieten fouilleren en hun stukken lieten doorzoeken.

Zij hebben dat geweigerd, aldus Croissant, en ook hijzelf heeft er toen van af gezien nog verder in de te zijn. Dit is de reden waarom hij vandaag tegen de verwachtingen in toch nog in Bückeburg verscheen.

Advocaten houden pleidooi voor vrijspraak

"Proces Augustin in strijd met rechten van de mens"

Alg. Dagblad 18.4.75.

Van onze correspondent

BONN — „Vrijspraak voor Ronald Augustin op de voornaamste punten van de aanklacht!” — Dat was de conclusie van advocaat Rainier Köncke, gisteren bij het proces in het Westduitse Bückeburg.

Niet bewezen is, aldus Köncke, dat de Nederlander Ronald Augustin zou hebben meegewerkt aan de Bader-Meinhofgroep of de Beweging van de Tweede Juni, of aan het plan om twee gevangenen te bevrijden.

Evenmin is de Nederlander volgens hem schuldig aan de poging tot moord op een grenscontroleur, aangezien hij in de trein tussen Oldenzaal en Bentheim weliswaar zijn pistool heeft getrokken, maar niet werkelijk van plan was te schieten.

PASVERVALSING

De advocaat concludeerde op deze punten tot vrijspraak. Augustin, zo zei hij, kan alleen worden bestraft wegens pasvervalsing, verzet bij zijn arrestatie en verboden wapenbezit.

De verdediger Klaus Croissant noemde Augustin een „politieke gevangene” en achtte de veronderstelde „poging tot moord” een verzinsel van de justitie.

Tevoren had de Nederlandse advocaat mr. P.H. Bakker Schut betoogd dat de omstandigheden van Augustins voorarrest en van het proces z.i. in strijd zijn met de Europese Verklaring van de rechten van de mens. Een proces, zoals dit zich nu afspeelt in het gevangenisgebouw bij Bückeburg, zou in Nederland ondenkbaar zijn, zei hij.

ZAAL UIT

Ook de toegewezen advocaat Heinz Blaser hield een pleidooi, hoewel Augustin hem in een

schriftelijke verklaring had verboden in zijn naam op te treden. De drie andre advocaten verlieten demonstratief de zaal, toen Blaser het woord nam.

Blasers pleidooi kwam overigens vrijwel overeen met de visie van de gekozen advocaat Köncke. Blaser evenwel schetste Augustin als een jongen met psychische moeilijkheden, die op zijn twintigste in slecht gezelschap en daardoor op het verkeerde spoor was geraakt. Wat Ronald Augustin nu werkelijk voor een mens is, zo meende hij, is in dit proces volstrekt onduidelijk gebleven.

VERDACHTE

De nederlandse verdachte heeft dit alles niet bijgewoond. Tot slot werd hij door vier parkeetwachters binnengedragen om gelegenheid tot het laatste woord te krijgen. Maar Ronald Augustin zweeg.

De president: „Wilt u volgende week donderdag aanwezig zijn bij de bekendmaking van h' vonni?”

De verdachte: „Daar heb ik sch... aan!”

Bewijzen ontbreken in proces-Augustin

Volkscrant 18.4.75

Bakker-Schut acht recht geschonden

Van onze correspondent
JAN LUIJTEN

BÜCKEBURG — De pleidooien van de advocaten tijdens de op de na laatste dag in het proces tegen de Nederlander Ronald Augustin zijn niet zonder moeilijkheden verlopen. Allereerst probeerde officier van justitie Walter Hunger te bereiken, dat de Nederlandse advocaat Bakker-Schut een verder pleiten werd verboden, omdat hij zich volgens Hunger niet beperkte tot het proces tegen Augustin. Later op de dag probeerden de advocaten die het vertrouwen van Augustin genieten te verhinderen, dat de door de rechtbank toegevoegde advocaat Blaser zijn pleidooi hield.

Rechter Haack, die met de andere rechters nog elke procesdag in helikopters van de grenspolitie van Osnabrück naar Bückeburg wordt gevlogen, ging op al deze verzoeken in. Hij liet elke advocaat zijn pleidooi houden en tenslotte liet hij nogmaals Ronald Augustin zelf in de zaal brengen, of beter gezegd dragen, voor het laatste woord. Want ook nu werd Augustin aan handen en voeten in de zaal bij de gevangenis van Bückeburg ingedragen. Enkele zaalwachters drukten hem met geweld op een stoel.

Augustin hield het hoofd gebogen en sprak geen enkel woord. Op de vraag tenslotte van rechter Haack of hij volgende week donderdag bij de verkondiging van het vonnis aanwezig wil zijn, antwoordde hij: „Daarop schijnt ik.”

De pleidooien van de advocaten brachten geen grote verrassingen. Met enige spanning was gewacht op het pleidooi van advocaat Blaser, die gedurende het hele proces heeft moeten zwijgen, omdat Augustin hem niet wilde hebben en de andere advocaten niet met hem wilden samenwerken.

Parallel

Ten aanzien van de aanklacht en de bewijsvoering is de door de rechtbank bestelde advocaat Blaser niet tot andere conclusies gekomen dan de advocaten, die wel het vertrouwen van Augustin genieten. Het pleidooi van Blaser liep grotendeels parallel met dat van advocaat Rainer Köncke.

Alleen hebben de advocaten Köncke, Croissant en Bakker-Schut dit niet kunnen horen, want toen Blaser sprak, verlieten zij demonstratief de zaal.

Zowel Blaser als Köncke acht de beschuldiging „poging tot moord” niet bewezen. De getuigenverklaringen hebben duidelijk aangetoond, aldus hebben, dat, als Augustin in de trein van Hengelo naar Bentheim op de agent van de Duitse grenspolitie had willen schieten, hij dat had kunnen doen. Daarvoor was tijd genoeg. Dat Augustin niet heeft geschoten, bewijst volgens de advocaten dat hij niet van plan was Fabian te doden.

Kroongetuige

Ook ondersteuning van een criminele vereniging — sinds een week niet meer de Baader-Meinhofgroep maar de „Beweging van de Tweede Juni” — kan volgens de advocaten niet bewezen worden. Daarbij baseren zij zich op de verklaringen van Heinz Brockmann, vroeger een lid van de „Beweging van de Tweede Juni” en nu kroongetuige van het openbaar ministerie.

Brockmann heeft verklaard dat Augustin in de anarchistische beweging in West-Berlijn maar een ondergeschikte rol heeft gespeeld en dat hij noch bij de uitvoering, noch bij de voorbereiding van de in de aanklacht genoemde gevangenenbevrijding betrokken was. De beweging vertrouwde Augustin niet zo erg en daarom bestond er met hem ook geen nauw contact. Dit alles bewijst, aldus de advocaten, dat Augustin niet kon beseffen dat hij met een criminele vereniging te maken had.

Wapenbezit

Wat er volgens de advocaten van de aanklacht overblijft is verzet tegen het openbaar gezag, het vervalsen van paspoorten en ongeoorloofd wapenbezit. Ook voor dit alles kan Augustin nog verschillende jaren gevangenisstraf krijgen.

Het kardinale verschil tussen het pleidooi van advocaat Blaser en dat van de andere advocaten is de politieke kant van de zaak. Volgens Blaser hoeft de rechtbank zich niet bezig te houden met de politieke motieven van Augustin. Volgens de andere advocaten moet de rechtbank dat juist wel doen, omdat ze anders nooit tot een rechtvaardig oordeel kan komen.

Blaser ziet in Augustin een aardige jongen, die het slachtoffer is geworden van het Westberlijnse anarchistische milieu en die nu hardnekkig vasthoudt aan zijn politieke denkbeelden, omdat hij in de gevangenis niemand ontmoet die hem tot andere gedachten brengt. Voor de andere advocaten is Augustin een politieke gevangene, die bewust voor de revolutie heeft gekozen om zo te komen

Isolement

De Nederlandse advocaat Bakker-Schut, die aanvankelijk meer college gaf dan een pleidooi hield, vergeleek

voorarrest plus het langdurige isolement van Augustin en het proces met de Europese Conventie van de Rechten van de Mens en kwam tot de conclusie, dat de normen van deze conventie zijn geschonden.

Bakker-Schut — en hier onderbrak hem de officier van justitie, wat leidde tot een korte heftige discussie — ging ook in op het proces dat in Stuttgart tegen advocaat Klaus Croissant wordt gevoerd. Croissant wordt verdacht van ondersteuning van gevangenen leden van de Baader-Meinhof-groep en om deze reden wil de Duitse justitie hem nu als advocaat uitsluiten van het komende proces tegen Ulrike Meinhof en Andreas Baader. Het proces tegen Croissant speelt zich af achter gesloten deuren. Enkele advocaten uit Nederland, Frankrijk en Italië, die dit eerste proces in de Bondsrepubliek tegen een advocaat op grond van de nieuwe wet (Lex Baader-Meinhof) wilden bijwonen, werden niet toegelaten.

Advocaat Croissant zelf was op de tweede dag van zijn proces in Stuttgart niet meer verschenen. Hij was naar Bückeburg gereisd om voor Augustin te pleiten. Hij herhaalde zijn beschuldiging, dat 't proces tegen Augustin niets anders is dan een „generale repetitie” voor het proces tegen Ulrike Meinhof in mei. Croissant zei: „Dit proces is deel van een voorgeprogrammeerd spektakel, dat in scène is gezet door de hoogste instanties, namelijk de procureur-generaal en de federale recherche.”

HANNOVER (DPA) — In het proces tegen de 25-jarige Nederlander Ronald Augustin heeft de advocaat mr. Bakker Schut uit Utrecht gisteren scherpe verwijten tegen de rechtbank in Bückeburg (Neder-Saksen) geuit.

Mr. Bakker Schut zei in zijn pleidooi dat het verloop van het proces tot nu toe duidelijk had gemaakt dat 'niet eenmaal aan de minimum-eisen van de Europese conventie voor de mensenrechten was voldaan'. Een gang van zaken van deze aard zou in Nederland 'onvoorstelbaar' zijn.

Trouw 18.4.75

Augustin weigert zijn laatste woord

PAROOL 18/4/75

BÜCKEBURG, vrijdag. — Drie van de vier advocaten die optreden in het proces-Augustin hebben gistermiddag uit protest de rechtszaal in het gevangenisgebouw van Bückeburg verlaten toen hun medepleiter Heinz Blaser zijn pleidooi ten behoeve van Ronald Augustin uitsprak. Blaser is een van de beide door de rechtbank aan Augustin toegevoegde verdedigers, maar hij heeft van het begin af aan niet het vertrouwen van zijn cliënt genoten waardoor hij hem zelfs nooit heeft gesproken.

De andere zogenaamd verplichte verdediger Rainer Koencke wordt wel door Augustin vertrouwd. Koencke las voorafgaand aan het pleidooi van Blaser een verklaring van Augustin voor waarin deze Blaser verbood te pleiten.

„Hij heeft geen enkele volmacht en geen enkel recht om uit mijn naam te spreken. Zijn depolitiserende aanwezigheid op dit proces gaat tegen mijn belangen in”, aldus de verklaring die besloot met een dreigement tot gerechtelijke consequenties als Blaser toch zou pleiten.

Toen de rechtbank een verzoek van Koencke om Blaser niet te laten pleiten afwees, eenvoudigweg omdat zij hem het recht daartoe niet kon ontzeggen, verlieten Koencke, en de advocaten Klaus Croissant en P. H. Bakker Schut de rechtszaal, naar zij zeiden op uitdrukkelijk verzoek van de verdachte zelf.

Rechtsbankvoorzitter Haack herinnerde Koencke er vergeefs aan dat deze als toegevoegde raadsman de plicht had te blijven, dat hij misschien zijn salaris verspeelde als hij wegging, „maar”, zo voegde hij er aan toe, „met geweld kunnen wij u niet tegenhouden”. Daarop verliet Koencke toch de zaal. Het drietal kwam later terug om de repliek van het openbaar ministerie te horen en om aanwezig te zijn bij het binnendringen van Ronald Augustin zelf, die hiermee de kans kreeg op een laatste woord.

Geweigerd

Augustin die door vier bewakers op een stoel achter zijn verdedigers neergedrukt werd gehouden, weigerde iets te zeggen en toen rechtsbankvoorzitter Haack hem vroeg of hij er prijs op stelde aanwezig te zijn bij de uitspraak die volgende week donderdag gedaan zal worden antwoordde hij alleen maar: „Daar schijnt ik op”. Daarna werd hij de zaal weer uitgebracht.

Deze feitelijk laatste procesdag werd besteed aan uitvoerige pleidooien van alle vier de advocaten. Daarbij had Blaser zijn verdedigingsstrategie onafhankelijk van de overige advocaten moeten bepalen omdat die naar zijn zeggen niet bereid waren geweest hem in vertrouwen te nemen. Zoals te verwachten was verschilde Blaser met zijn mederaadsliden van mening over de aard van het proces-Ronald Augustin.

„Dit is geen politiek proces,” hield

hij de rechtbank voor. „Uw oordeel wordt alleen gevraagd over datgene wat strafbaar is. Laat uw blik niet vertroebelen door de politieke opvattingen van Ronald Augustin.” Blasers pleidooi week eveneens af van dat van de overige advocaten op het punt van de paspoortvervalsing. Blaser meende in tegenstelling tot wat Rainer Koencke's morgens had bepleit dat bewezen was dat Augustin passen vervalst had.

Niet bewezen

Net als Koencke achtte hij echter niet bewezen dat Augustin schuldig was aan poging tot moord noch aan ondersteuning van een criminele vereniging noch aan een poging tot bevrijding van gevangenen. Net als het openbaar ministerie in het formuleren van zijn eis vorige week moesten de verdedigers van Augustin zich bij de beoordeling van zijn Berlijnse periode uitsluitend baseren op de getuigeverklaringen van de gevangene Heinz Brockmann, een voormalig lid van de zogenaamde Beweging van de 2e juni.

Officier van justitie Walther Hunger heeft gedurende dit proces niet nagelaten toespelingen te maken op het feit dat die beweging van de 2e juni er van wordt verdacht schuldig te zijn aan het doodschieten van de Berlijnse rechter Von Drenkmann in december van het vorige jaar en aan de recente ontvoering van de CDA-politicus Peter Lorenz eveneens in Berlijn. Deze gebeurtenissen hebben zich echter afgespeeld lang nadat Augustin aangehouden was.

De advocaten Koencke en Croissant beschuldigden de officier gistermorgen herhaaldelijk van „stemmingmakerij”. Zij vroegen de rechtbank zich niet te laten beïnvloeden door „de houding van het openbaar ministerie dat doet alsof dit alles al een bewezen zaak is.”

Ernstig

De ernstigste beschuldiging die tegen Ronald Augustin is ingebracht, die van poging tot moord op de grenswachter Horst Fabian in de trein van Oldenzaal naar Bentheim, werd zowel door Blaser als door de overige verdedigers ongegrond geacht. Allen wezen er op dat uit de getuigeverklaringen was komen vast te staan dat Augustin de gelegenheid gehad heeft om daadwerkelijk te schieten maar dat hij het niet gedaan heeft.

Een twijfelachtige rol bij het vaststellen van mogelijke opzet bij Augustin speelt een brief door Augustin zelf ondertekend waarin hij uitgebreid uiteenzet wat er in de trein gebeurde en waarin hij zichzelf verwijt dat hij de trekker niet heeft overgehaald. Rainer Koencke vroeg de rechtbank deze brief aan de verdediging terug te willen geven omdat de brief ook voor haar bestemd was.

De enveloppe waarin deze brief zich bevond toen hij in de gevangenis in Hannover in beslag werd genomen, is tijdens het vooronderzoek zoek geraakt. Maar er zijn getuigenverklaringen die bevestigen dat op de enveloppe geschreven stond „Aan mijn advocaten.” Indien de rechtbank bewezen acht dat het hier om een brief van een verdachte aan

zijn raadsman gaat, mag de brief niet als bewijsmiddel toegelaten worden.

Onderbroken

Officier van justitie Walther Hunger zei, dat er van zijn kant in elk geval nooit ontkend was dat het hier om een dergelijke correspondentie ging. Dezelfde officier had zich gistermorgen de woede van de verdediging van Augustin op de hals gehaald toen hij het pleidooi van de

Nederlandse advocaat mr. P. H. Bakker Schut na ongeveer tien minuten onderbrak met de opmerking dat deze zich tot de zaak moest bepalen.

Bakker Schut was toen bezig te beschrijven hoe de omstandigheden waaronder het proces-Augustin plaats heeft in strijd zijn met het recht op „fair trial” zoals dat is vastgelegd in de Europese conventie voor de rechten van de mens. Ook haalde hij nog eens de getuigenverklaring van gevangenisdirecteur

Bauer aan waaruit eerder in het proces duidelijk werd, dat er tijdens het voorarrest „bepaald niet zachtzinnig” met Augustin is omgesprongen. Hunger: „Dat is hier allemaal al besproken, dat heeft niets met de zaak te maken. Bakker Schut is niet eens bij het verhoor van Bauer aanwezig geweest.” Een hevig geëmotioneerde Croissant vloog naar de microfoon: „Wij hebben nog — ondanks bijzondere wettelijke maatregelen — het recht te zeggen wat wij te zeggen hebben. Wij zijn hier nog niet in Teheran.”

Croissant duidde daarbij op de zogenaamde „Lex Baader Meinhof” een recent van kracht geworden machtingingsmaatregel waarbij het mogelijk is een advocaat van een proces uit te sluiten bij verdenking van samenzwering met zijn cliënt. Croissant zelf dreigt op dit moment uitgesloten te worden van de verdediging van Andreas Baader die op 21 mei in Stuttgart terecht moet staan samen met onder anderen Ulrike Meinhof en andere leden van de harde kern van de Baader-Meinhof-groep.

Smokkel

Croissant wordt er onder meer van verdacht gegevens voor een interview in Der Spiegel van januari jongstleden van en naar zijn cliënt in de gevangenis in Stuttgart te hebben gesmokkeld. Later gisteren aan het begin van zijn eigen pleidooi zou Croissant zeggen: „Als dit voorbeeld om een raadsman te belemmeren in zijn pleidooi school maakt, dan is het met iedere verdediging of die politiek is of niet, afgelopen. Wij hebben hier niet alleen te maken met het uiterlijk zichtbare maar ook met de drijfveren die daarmee samenhangen. Als wij als verdedigers die samenhang niet duidelijk maken falen wij. Daarom heb ik de opmerking „We zijn hier niet in Teheran” opzettelijk gemaakt.” De rechtbank voldeed aan het verzoek van de officier om het citaat in het protocol te vermelden.

Zowel Croissant als Koeneke vroegen ogenblikkelijke vrijlating van Augustin. Zij verwezen daarbij naar zijn langdurige voorarrest dat nu bijna twee jaar duurt. Blaser zei de strafoplegging aan de rechtbank over te willen laten maar hij vroeg de rechters er bij hun vonnis rekening mee te willen houden dat „de Ronald Augustin zoals wij hier gezien hebben, de ware Ronald Augustin niet is”.

Zich baserend op de correspondentie van zijn cliënt met diens familie besloot Blaser dat Ronald Augustin „niet een wild schreeuwend monster is maar een normaal jongmens dat zijn normale weg gegaan zou zijn als er niet op een bepaald moment in zijn leven iets was gebeurd wat geleid heeft tot datgene waarvoor hij zich nu op deze plaats moet verantwoorden. Ronald Augustin is evenzeer een lid van onze onvolmaakte maatschappij.” De rechtbank doet volgende week donderdag uitspraak.

Incidenten tijdens pleidooien in rechtszaak-Augustin

Haarlems Dagblad
18.4.75

(Van onze redacteur in Bonn, Jan Kuiper)

BONN. — In het incident-rijke proces tegen de 25-jarige Nederlander Ronald Augustin, dat in de strafgevangenis van het Westduitse stadje Bückeburg wordt gehouden, zijn de pleidooien van de advocaten gisteren ook niet zonder hapen verlopen. Toen de Nederlandse advocaat van Augustin, mr. P. H. Bakker Schut uit Utrecht, tijdens zijn pleidooi ook inging op het besluit van de rechtbank van Stuttgart om dr. Klaus Croissant niet te accepteren als verdediger van Andreas Baader — een besluit dat door het constitutionele hof in Karlsruhe is bekrachtigd —, vroeg de officier van justitie, dr. Walter Hunger, de rechtbank Bakker Schut het woord te ontnemen. Dr. Hunger meende dat deze problematiek niet tot de inhoud van het proces-Augustin behoorde. Daarop reageerde dr. Croissant, die ook Augustin verdedigt, zeer fel. Hij meende dat Hunger: "Verdediging niet voor behoefde te schrijven wat ze zeggen mag en wat niet. Wij zijn hier nog niet in Teheran", aldus Croissant.

Na een felle discussie tussen de officier van justitie en de verdedigers van Augustin verleende de president van de rechtbank Bakker Schut opnieuw het woord onder voorwaarde dat deze zich zou beperken tot de processtof. Bakker Schut meende dat de voorwaarden waaronder het proces plaats vond, niet voldeden aan die welke in de Europese conventie voor de rechten van de mens zijn omschreven. De omstandigheden waaronder het proces werd gevoerd, zouden in Nederland onvoorstelbaar zijn, zo zei hij.

De Hamburgse advocaat Rainer Köncke meende dat het openbaar ministerie er niet in geslaagd was te bewijzen dat Augustin inderdaad van plan was om de ambtenaar van het grensleger, Fabian, die hem arresteerde, te doden. Hij stond op het standpunt dat zijn cliënt geen poging tot moord ten laste gelegd kan worden. Ook de beschuldiging dat de Nederlander steun heeft verleend aan de links-extremistische „Beweging van de Tweede Juni", en dat hij behulpzaam

zou zijn geweest bij de poging twee meisjes, die lid van de Baader-Meinhofgroep zijn, uit een gevangenis in West-Berlijn te bevrijden, achtte hij niet bewezen. Köncke meende dat men zijn cliënt alleen ongeoorloofd wapenbezit, gewelddadig verzet en het vervalsen van documenten ten laste kon leggen.

Dr. Croissant benadrukte tijdens zijn pleidooi opnieuw dat politieke gevangenen in Westduitse gevangenissen worden geïsoleerd.

Aan het eind van de pleidooien kwam het wederom tot een incident. Ook Heinz Blaser uit Osnabrück, die in opdracht van de rechtbank Augustin verdedigen moet, maar niet het vertrouwen van de Nederlander geniet, wilde een pleidooi houden. De drie advocaten — Bakker Schut, Croissant en Köncke — die door Augustin als verdedigers zijn gekozen, verlieten daarop uit protest de zittingszaal.

'Augustins proces is strijdig met rechten van de mens'

Vrije Volk
18.4.75

HANNOVER — „Tot nu toe is in het proces tegen de Nederlander Ronald Augustin in het Westduitse Hannover niet eenmaal aan de 'minimum-eisen van de Europese conventie voor de mensenrechten voldaan." Dat verwijt richtte de Utrechtse advocaat mr. Pieter-Herman Bakker Schut gisteren aan de rechtbank in Bückeburg, waar Augustin terecht staat. Volgens de advocaat zou de gang van zaken, zoals die zich in Bückeburg heeft afgespeeld in Nederland „onvoorstelbaar" zijn.

Vorige week werd 9 jaar tegen Augustin geëist. De openbare aanklager achtte het bewezen, dat de Nederlander de Beweging van de 2de Juni steunde, hulp had verleend bij een poging tot vrijlating van gevangenen, passen had vervalst voor de anarchistische beweging en een poging had gedaan een douanebeambte dood te schieten.

Mr. Bakker Schut stelde gisteren aan het slot van zijn pleidooi de vraag of het niet „grotesk en onverdraaglijk" was, dat Augustin wellicht in West-Duitsland wordt veroordeeld voor het bedreigen van een douanebeambte, terwijl het Nederlandse strafrecht berechten van een Westduitsler die hetzelfde doet in Nederland niet toestaat.

De verdedigers, die Augustin zelf had uitgekozen, verlieten gisteren uit protest de zaal, toen de officieel aangewezen advocaat Heinz Blaser zijn pleidooi begon.

Verdediging: bewijs tegen Augustin is niet geleverd

Overlonden
18.4.75

BONN (GPD, ANP) — In het proces in Duitsland tegen de Nederlander Ronald Augustin hielden de verdedigers gisteren hun pleidooien. Unaniem was de verdediging van oordeel dat er geen overtuigend bewijs geleverd is voor het ten laste gelegde. Zoals bekend wordt Augustin er van beschuldigd een douanebeambte te hebben willen neerschieten en dat hij lid van een anarchistische organisatie, in eerste instantie van de Baader-Meinhofgroep was, wat later werd omgezet in de Beweging van de Tweede Juni.

De Nederlandse verdediger mr. P. H. Bakker Schut meende dat de manier waarop het proces wordt gevoerd in strijd is met de voorwaarden die hieraan gesteld zijn in de Europese conventie voor de rechten van de mens. Ook probeerde Bakker Schut een verband te leggen tussen het komende proces tegen leden van de Baader-Meinhofgroep en dit proces (met name over het zogenaamde Baader-Meinhofwetje waardoor de verdediging kan worden uitgeschakeld). De verdediger moest zich echter beperken tot dit proces. De Duitse verdediger Köncke voerde aan dat Augustin alleen ongeoorloofd wapenbezit, gewelddadig verzet en het vervalsen van paspoorten ten laste kan worden gelegd. Augustin die de zaal moest worden ingedragen omdat hij weigert mee te werken in dit proces, had geen behoefte aan „zijn laatste woord".

Morgen uitspraak in proces-Augustin

Door onze correspondent S. VAN DER ZEE

BONN, 23 april — De rechtbank van Osnabrück zal morgen in de Nedersaksische stad Bückeburg uitspraak doen in het proces tegen de 25-jarige Nederlander Ronald Augustin. Twee weken geleden heeft de officier van justitie negen jaar gevangenisstraf met aftrek voor voorarrest geëist. Naar zijn mening is bewezen, dat Augustin zich schuldig heeft gemaakt aan een poging tot moord, ongeoorloofd wapenbezit, gewapend verzet en hulpverlening aan "een criminele vereniging".

Oorspronkelijk was hij er ook van beschuldigd lid te zijn geweest van de "criminele vereniging", maar dit punt is uit de aanklacht geschrapt. Daarvoor in de plaats wordt hij er thans van verdacht de links-extremistische "Beweging 2de juni" — volgens het openbaar ministerie eveneens een criminele vereniging — te hebben gesteund. Voor deze organisatie zou hij paspoorten hebben vervalst en zou hij bij de voorbereidingen voor de bevrijding van gevangenen hebben geholpen.

Deze wijzigingen in de aanklacht zijn aangebracht, nadat de rechtbank eerder een voormalig lid van de "Beweging 2de juni", Heinz Brockmann, als ge-

tuige had gehoord. Brockmann, die voor het Westduitse openbaar ministerie een belangrijke en mededeelzame kroongetuige is geworden, had verteld, dat Augustin in West-Berlijn een soort contactman tussen de Baader Meinhofgroep en de Beweging 2de juni was geweest. Zo zou hij voor leden van de beweging valse paspoorten hebben gemaakt.

Onbeduidend

Tot hen zou ook hebben gehoord zijn landgenoot Ralf Reinders, die in maart van dit jaar betrokken zou zijn geweest bij de ontvoering van de Westberlijnse CDU-voorzitter Peter

Lorenz. Ook zou deze linkse extremist van Nederlandse afkomst een rol hebben gespeeld bij de moord op de president van de Westberlijnse Kammergericht, Günther von Drenkmann. Maar in tegenstelling tot Reinders heeft volgens Brockmann Augustin slechts een vrij onbeduidende rol gespeeld. De beweging vertrouwde hem niet erg, zodat men het contact met hem tot een minimum had beperkt.

Daarentegen meende de officier van justitie in zijn requisitoir, dat Augustin wel degelijk was ingewijd in bepaalde plannen van Ralf Reinders en diens metgezellen. Zo zou hij in West-Berlijn de bevrijding van twee leden van de Baader Meinhofgroep uit de gevangenis hebben helpen voorbereiden, waarvoor hij in zijn kelder wapens en ladders had bewaard.

De officier van justitie: „Mogelijk kende hij niet alle bijzonderheden, maar voor een veroordeling is dat niet nodig.”

De raadslieden van Augustin hebben dit evenwel vorige week in hun pleidooien hevig betwist. Zowel de drie advocaten die zijn vertrouwen hebben, als de verplicht toegevoegde advocaat

Blaser achten het, gezien Brockmanns getuigenverklaring, juist niet bewezen, dat hun cliënt steun heeft verleend aan de Beweging 2de juni. Het enige wat er van de aanklacht overblijft, is volgens de advocaten verzet tegen het openbaar gezag en ongeoorloofd wapenbezit; twijfelachtig zou ook zijn of Augustin paspoorten heeft vervalst.

Niet bewezen zou echter de beschuldiging „poging tot moord” zijn, aangezien uit getuigenverklaringen zou zijn gebleken, dat Augustin wel degelijk had kunnen schieten, toen hij in de trein van Hengelo naar Bentheim werd aangehouden, maar dit niet heeft gedaan. Volgens de advocaten was daarvoor tijd genoeg.

Op zijn beurt meende de officier van justitie in zijn requisitoir, dat Augustin had willen schieten, maar dat de controlerend ambtenaar dit op het allerlaatste moment kon verhinderen. Tenslotte was het pistool geladen geweest en stond het op scherp. De Augustin even had geaarzeld, kwam naar de mening van de officier door de schrik van het ogenblik.

Daarom had de officier van

justitie een strenge bestraffing geëist. Mildheid zou niet op zijn plaats zijn, ook gezien het feit dat Augustin een „criminele fanaticus” is — aldus de officier — die zich tijdens het proces „als een anarchist heeft gedragen.” Reclassering is voor hem onmogelijk, omdat zijn houding tegenover de maatschappij onherstelbaar zou zijn. Wanneer Augustin zich als een anarchist zou uitgeven, zou hij niet meer zijn dan een ordinaire misdadiger, zo had de officier in zijn requisitoir verklaard.

„Voorgeprogrammeerd”

Dit is eendrachtig door vele advocaten ontkend. Terwijl de verplicht toegevoegde raadsman van Augustin Blaser zijn cliënt het slachtoffer noemde van het Westberlijnse anarchistische milieu („Ronald Augustin is net zo goed een lid van onze onvolmaakte maatschappij”), stelde de advocaat Croissant, dat dit proces tegen Augustin slechts een voorgeprogrammeerd spektakelstuk is met het oog op de grote Baader-Meinhofproces. In zijn ogen is Augustin slechts het slachtoffer van de Westduitse justitie, een politieke gevangene.

Zes jaar voor Ronald Augustin

BÜCKEBURG, 24 april — De rechtbank van Osnabrück heeft vanmorgen de Nederlander Ronald Augustin tot zes jaar gevangenisstraf met aftrek van voorarrest veroordeeld. Augustin wordt beschuldigd van gewapend verzet tegen het openbaar gezag, ongeoorloofd wapenbezit en het verlenen van steun aan een criminele vereniging, de „Beweging 2de Juni”. De openbare aanklager had twee weken geleden negen jaar geëist.

Niet bewezen achtte de rechtbank poging tot moord en medeplichtigheid aan de voorgenomen bevrijding van gevangenen. Augustin zal voor de proceskosten moeten opkomen, maar in feite heeft dit niets te betekenen, aangezien hij dit bedrag nooit zal kunnen opbrengen. De proceskosten bedragen meer dan 300.000 mark. Volgens het openbaar ministerie staat het dan ook wel vast, dat dit verder geen punt meer is, wanneer Augustin te zijner tijd op vrije voeten wordt gesteld.

In zijn toelichting op het vonnis verklaarde de president van de rechtbank, dr. Gerhard Haack, dat het tegen Augustin gevoerde proces geen bijzonder proces is egweest, zoals Augustin en zijn advocaten hebben beweerd, maar een normaal proces. Alleen de omvang is bijzonder geweest en wel in de eerste plaats wegens de omstandigheden waaronder het is gevoerd. Het proces heeft zich namelijk al die tijd, in totaal 19 dagen, in de gevangenis van het Nedersaksische stadje Bückeburg afgespeeld. Dit was ndgio, aldus de president, om het proces zonder haat, maar in rust en orde mogelijk te maken.

Daartoe moesten, ook in het belang van de verdachte, tafelen zoals die zich bij voorgaande processen tegen leden van de Baader-Meinhofgroep hebben voorgedaan worden verhinderd. Bovendien waren de veiligheidsmaatregelen niet nieuw, zo zei de president, omdat ze ook reeds bij andere processen waren toegepast. Hij doelde onder meer op de beslissing om de rechter en de officier van justitie per

helicopter naar Bückeburg te transporteren, waaraan de rechtbank de bijnaam „luchtlandingsrechtbank” heeft te danken.

Deze maatregelen hebben evenwel de besluitvorming van de rechtbank niet beïnvloed, verkende dr. Haack.

Het streven van de rechtbank was er naar zijn zeggen van begin af aan op gericht om van de verdachte geen martelaar te maken, wat de advocaten steeds weer zouden hebben getracht te doen; tijdens het proces, maar vooral gedurende het vooronderzoek.

Augustins advocaat, Köncke, kondigde aan in cassatie te zullen gaan hoewel hij verklaarde over het vonnis „niet ontevreden” te zijn.

”Mensenrechten geschonden in proces-Augustin

UTRECHT, 26 april - De veroordeling van Ronald Augustin tot zes jaar gevangenisstraf is de „onvermijdelijke afsluiting van een politiek strafproces waarin mensenrechten, gegarandeerd door het Verdrag van Rome, en elementaire beginselen van strafrecht zijn geschonden”.

Dit zegt het Medisch-juridisch comité politieke gevangenen in een reactie op het vonnis van de rechtbank na het in het Westduitse Bückeburg tegen Augustin gevoerde proces.

Het vorige week in Utrecht opgerichte comité telt ongeveer honderd Nederlandse artsen en juristen die zich bezighouden met de rechten (en eventuele schending daarvan) van politieke gevangenen in Europa. Het comité zegt dat de Duitse autoriteiten door middel van psychologische oorlogsvoering tegen gevangenen uit de Rote Armee Fraktion en door speciale maatregelen met betrekking tot de berechting, een klimaat hebben geschapen, waarin een onbevooroordeelde en onpartijdige rechtspraak onmogelijk was.

Opvallend noemt het comité het dat Augustin onder meer is veroordeeld wegens steun aan een andere criminele vereniging (de beweging van de 2e juni) dan waarvoor hij was aangeklaagd, terwijl de enige getuige op dit punt heeft ontkend dat Augustin wist dat hij met deze beweging te maken had.

De strafmaat is volgens het comité alleen verklaarbaar door de ontvoering van Peter Lorentz en de dood van rechter Brenkmann, waarvoor de beweging van de 2e juni verantwoordelijk zegt te zijn. Deze gebeurtenissen speelden zich af toen Augustin al anderhalf jaar in voorarrest zat. (ANP)

Samenzwering, de droom van elke aanklager

● Begin november vorig jaar stelde een groep Nederlanders (onder wie ik) na een onderzoek ter plaatse vast dat Ronald Augustin in Hannover werd gedetineerd onder „omstandigheden waaraan mensen niet behoren te worden blootgesteld”. Het weekeinde daarop bezweek Holger Meins aan zijn hongerstaking en volgde de moord op de rechter von Drenkmann, die grote verontwaardiging wekte.

● Vorige week werd Augustin veroordeeld wegens zijn aandeel in de Rote Armee Fraktion (RAF) en aanverwante anarchistische activiteiten. Hoewel Nederlandsaksische autoriteiten hem in november nog afschilderden als een „meeloper” en „een klein visje” kreeg Augustin niet minder dan zes jaar met aftrek. Het bericht over dit vonnis stond op de voorpagina van deze krant naast de melding van de schokkende overval op de Westduitse ambassade in Stockholm.

Verleidelijk

Deze twee voorbeelden laten zien hoe verleidelijk het is om gerechtvaardigde twijfels over en kritiek op het optreden van de Westduitse overheid tegenover de anarchististen (met name degenen die al gevangen zijn) te laten verdringen door de telkens weer verontrustende actualiteit. Een treffend staaltje hiervan leverde onze correspondent in Bonn, S. van der Zee, zaterdag op de opiniepagina met zijn tirade tegen het in Nederland opgerichte „Medisch-juridisch comité politieke gevangenen”, in

door onze

redacteur

mr. F. Kuitenbrouwer

het bijzonder de initiatiefnemers mr. P. H. Bakker Schut (advocaat) en drs. J. F. Teuns (ze-nuwarts).

Laat ik vooropstellen dat ik geen onverdeelde bewondering heb voor wat deze protagonisten zoal ten beste hebben gegeven. Teuns proclameerde de behandeling van Augustin tot „marteling” met een soevereine minachting voor bijvoorbeeld de maatstaven van een toch waarlijk wel competente organisatie als Amnesty International. En men vraagt zich af waar Bakker Schut aan bezig is wanneer men hem in de tv-rubriek Achter het Nieuws de afgelopen week de RAF vlotjes hoort verklaren uit de oorlog in Vietnam en „Chili”.

Dan roept de uitzonderings-toestand waarin het proces-Augustin zich moest afspelen wel degelijk vragen op over de geboden onbevangenheid. Toch heeft de rechtbank in Bückeburg aardig het mes gezet in de aanklacht. „Poging tot moord” werd bijvoorbeeld „gewapend verzet tegen het openbaar gezag”. Dat scheelt wel iets. En het zegt wel iets dat dit mogelijk bleek, zelfs in een tot vesting omgebouwde rechtszaal.

Even zo goed werd Augustin mede gepakt op het delict „het verlenen van steun aan een criminele vereniging”. Dit is de Duitse variant van de samenzweringsfilosofie, die voor de rechtsstaat zo gevaarlijk is.

Men moet namelijk niet vergeten dat het strafrecht reeds een aansprakelijkheid kent voor deelneming aan strafbare feiten. Er staat reeds straf op bijvoorbeeld „poging” of „uitlokking” of „medeplichtigheid”. Zoals alle strafrechtelijke verboden hebben deze deelnemingsvormen een tweeledig belang: het strafrecht is even belangrijk om wat het niet verbiedt als om wat het wel verbiedt.

De samenleving vraagt om bescherming ook tegen degenen die de gevaarlijke daad dan wel niet zelf pleegt maar daar toch nauw mee verbonden is. De burger mag daarentegen eisen dat hij de zware hand van het strafrecht alleen voelt voor handelingen waarvoor hij rechtstreeks verantwoordelijk is te stellen. De traditionele deelnemingsvormen zijn wat dit betreft vaak al op het randje. Maar met delicten als „samenzwering” of „steun aan een criminele vereniging” is het hek helemaal van de dam.

Bergafwaarts

Het juridisch vernisje van een formele straffaarsstelling kan niet verhullen dat dit ongege-neerde „guilt by association” is — en het is een stap bergafwaarts voor de rechtsstaat West-Duitsland dat dit nu ook lijkt te gaan gelden voor de advocaten van de RAF. Zie de uitsluiting van de advocaat Croissant, vorige week. Of het nu rode dan wel zwarte toga's waren die het deden, deze maatregel bevestigt de bange vermoedens over de onlangs aangenomen wet ter beperking van de verdigding in strafzaken.

Dat is een staaltje gelegenheidswetgeving (op zichzelf al een veeg teken) waarbij niet alleen vraagtekens zijn gezet door mr. Bakker Schut. In de jongste nummers van het advocatenblad is dat gebleken. Behalve mevrouw Weijenborg (die in essen-

deling van Augustijn tot „marteling” met een soevereine minachting voor bijvoorbeeld de maatstaven van een toch waarlijk wel competente organisatie als Amnesty International. En men vraagt zich af waar Bakker Schut aan bezig is wanneer men hem in de tv-rubriek Achter het Nieuws de afgelopen week de RAF vlotjes hoort verklaren uit de oorlog in Vietnam en „Chili”.

Zo goed als mr. Weijenborg. Pot in het jongste Advocatenblad met reden vroeg of Bakker Schut niet te veel wil met zijn verzoek om daadwerkelijke steun aan de RAF-verdachten door de Nederlandse advocatuur.

Maar dat is allesbehalve een reden om, zoals Van der Zee, te vervallen tot de redeneertrant die nu in West-Duitsland zelfs de regering lijkt te hebben besmet. Een redeneertrant die een levensgevaarlijk schoolvoorbeeld is van „guilt by association”: plegers van bepaalde gewelddaden worden op één hoop gevergd met „sympathisanten” (wat zijn dat eigenlijk?) – en onwelgevallige critici van het bijbehorende overheidsoptreden.

Men moet zich wel erg blind staren op de Duitse angsten om te kunnen suggereren dat de bezorgdheid in Nederland over deze ontwikkeling „de links-extremisten buiten de gevangenis aanmoedigt om hun terreur te versterken”.

„Good guys” en „bad guys”

Eens te meer zien wij de samenleving verdeeld worden in „good guys” en „bad guys”, zoals president Nixon in zijn tijd letterlijk placht te doen. Deze injectie van de primitiefste cowboyfilm-mentaliteit heeft het Amerikaanse rechtssysteem tot aan de rand van de afgrond gebracht – met als droevig dieptepunt het proces tegen „de zeven van Chicago”. Deze radicale activisten werden niet berecht omdat zij tijdens de Democratische partijconventie van 1968 ook werkelijk geweld hadden gepleegd. De aanklacht luidde „samenzwering” (conspiracy). Dat is niet meer dan „een geestesgesteldheid”, zoals een commentator het treffend samenvatte.

„Samenzwering” is de droom van iedere aanklager. Het nettoresultaat is immers – zo protesteerde de voorzitter van de rechtenfaculteit in Yale, Goldstein, in 1971 – „een invitatie aan jury’s om „schuld” uit te spreken op minder bewijs dan vereist is bij andere misdrijven”.

Dat bezwaar gold reeds toen „conspiracy” werd gebruikt om anders ongrijpbare maffiosi te vangen – het groeide uit tot het verwijt van een regelrechte heksenjacht toen conspiracy onder Nixon werd gebruikt tegen politieke dissidenten.

Alleen al ervaringen als de Amerikaanse rechtvaardigen grote bezorgdheid over de weg die de Westduitse overheid nu bewandelt. De vraag of de Duitsers sinds het Derde Rijk veranderd zijn of niet, mag goed zijn voor een mooie ruzie, deze vraag vertroebelt alleen maar de vragen waarom het nu in ons buurland gaat. Laten we de bondsrepubliek inderdaad houden aan haar zo rijkelijk verkondigde karakter van een „rechtsstaat”.

bevestigt de bange vermoedens over de onlangs aangenomen wet ter beperking van de verdediging in strafzaken.

Dat is een staaltje geleghedswetgeving (op zichzelf al een veeg teken) waarbij niet alleen vraagtekens zijn gezet door mr. Bakker Schut. In de jongste nummers van het advocatenblad is dat gebleken. Behalve mevrouw Weijenborg (die in essentie de zorg over de verdediging in de RAF-zaken bleek te delen), zette de advocaat mr. F. W. Grosheide kritische kanttekeningen bij de „Lex Baader-Meinhof” zoals de nieuwe Duitse advocatenbepalingen wel worden genoemd.

Natuurlijk moet het mogelijk zijn het verkeer tussen verdachte en advocaat te beperken. Dat kan ook in Nederland (artikel 50 wetboek van strafvordering) maar hier geldt het uitdrukkelijk als een tijdelijke maatregel in het belang van het onderzoek. De Duitse wet gaat te ver door totale uitsluiting mogelijk te maken.

Natuurlijk moet deelneming aan gewelddaden bestraft worden. Of het nu een advocaat is die het doet of niet. De Duitse advocaat Horst Mahler werd dan ook veroordeeld wegens zijn deelname aan RAF-activiteiten. Maar dat is nogal wat anders dan de uitsluiting van Croissant, op grond van het arrangeren van een interview van het blad Der Spiegel met RAF-leiders en zijn steun aan de hongerstaking. Dat is schuld door verdachtmaking.

Ook bij mij wekken sommige manieren van verdediging in de RAF-zaken weinig bewondering. Maar een democratische samenleving heeft nog wel andere middelen om dit tot uitdrukking te brengen dan de botte bijl die nu in Duitsland gehanteerd wordt.

Zeker wanneer de RAF-advocaten zich inderdaad zo ongehoorzaam hebben gemaakt als Van der Zee beweert.

Geloofd men nu werkelijk dat de overtuigingskracht van de rechtsstaat bevorderd wordt door het uitsluiten van gekozen verdedigers, of door het op eigenlijke gronden – de bouw van een speciaal fort voor de processen – rekken van het toch al strenge voorarrest van de RAF-verdachten?

Aanslagen en gijzelingen vragen om een waakzame overheid. Het lijkt wel eens te worden vergeten dat daar in West-Duitsland al jarenlang geen gebrek aan bestaat. Het is één ding wanneer de bondskanselier dat na de moord op een rechter of een gijzeling in een ambassade nog eens bevestigt. Maar wanneer hij een handvol anarchisten verklaart tot het grootste gevaar dat de bondsrepubliek in haar bestaan ontmoet heeft, dan kan dat niet anders zijn dan een uitnodiging aan de zoveelste generatie navolgers van de gevangen RAF. De regeringsleider verzekert hun hoogst persoonlijk dat zij serieuzer worden genomen dan zij ooit mochten dromen.

Daarover past bezorgdheid. Ook in Nederland. Het gevaar van terrorisme kent geen grenzen. De bescherming van de mensenrechten is trouwens ook door de landen van West-Europa tot een internationale aangelegenheid verklaard. Ook door West-Duitsland.

Nederland heeft er alle belang bij zijn burens daaraan te houden.